

GAZETA POLSKA

wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświęconych o godzinie 8-jej rano.—Cena numeru 20 halery—15 fenigów.

Prenumerata:

W Dąbrowie miesięcznie 4 K. 50 hal; kwartalnie 13 K. 50 hal; za przesyłką pocztową miła 5 K. 10 hal; kwartalnie 15 K. 30 hal. W okupacji niemieckiej miesięcznie 3 Mk 50 fen; kwartalnie 10 Mk 50 fen. Za dostawę do domu dopłaca się miesięcznie 60 hal.

Redakcja i Administracja w Dąbrowie

ul. Króla Sobieskiego 15; otwarte od 8 rano do 7 wieczorem.
FILIA w Będzinie: Biuro dzienników Malachowskiego.

CENY OGŁOSZEŃ: Na 1-szej stronie za wiersz petytowy 3 Kor.—Na stronie II-iej za wiersz 1 K. 50 hal. Nadesłane za wiersz 2 kor.— Ogłoszenia zwyyczajne na IV-iej stronie za wiersz półpetytowy 60 hal.— Drobne ogłoszenia po 10 hal. za wiersz. Najmniej 1 Kor.

Wyrazy tłustym drukiem podwołają.

Oliwy smary do wozu

poleca firma „FR. LENERT“

Kraków, Stawkowska nr. 6.

Proszę żądać ofert bezpłatnie.

1531-1-10.

Z kroniki Bobrujska.

Wychodząca w Bobrujsku pod cenzurą „Placówka” w nr-ze 79 z 23 maja pisze:

„Stalo się Iz-ry Korpus Polski..... i nikt tego faktu zmienić nie może. Pozostała jedynie istność fizyczna korpusu, bez jego duszy, jaka była ideą służby Ojczyzny i bez podstawy prawnej, jaka była przysięga na wierność Radzie Regencyjnej — jako przedstawiciel Niepodległej Polski. By do niebezpieczeństwa, które na nas spadły nie dodawać nowych, należy obecnie dążyć do jaknajwyższego zlikwidowania i fizycznego ciała B. korpusu Polski. Galwanizowanie trupa do niczego doprowadzić nie może. Trup może się tylko rozkładać i jadem swego zgnilizny zatrącać życie. Wystąpienie poszczególnych części, czy cząsteczek B. korpusu s byłoby jedynie bezpłodną i daremną ofiarą. Z całosci organizmu dusza już uleciała. Ktokolwiek się ludzi, że to martwe ciało potrafi ożywić, lub dla dalszej przyszłości zakonserwować, przyczyni jedynie sobie i narodowi całemu nowych przebieg bolesnych i nowych niebezpieczeństw. W imię spokojnej pracy przy pługu i warstaczu, zalcod dwoidea B. korpusu, zgodę żołnierzy na twarde warunki niemieckie. Należy tedy dążyć do tego, by jaknajprędzej wrócić do niej mogli ci, którzy jedynie pracą spokojną, nie zaś krwawym żołnierskim znojem chcą i umieją służyć Ojczyźnie. Obyż w tej spokojnej pracy doznał większego powodzenia, aniżeli w zawodzie żołnierza polskiego!”

„Wczoraj—czytamy tamże—o godz. 9-jej rano prawie cała załoga bobrujska zgromadziła się na placu koszar kutajskich. General Dowbór-Muśnicki, po przywitaniu się z uszykanowanymi żołnierzami, wstąpił na samochód i wzywał żołnierzy, by go otoczyli kółem. W dłuższym przemówieniu general wyłożył motywy, które go skłoniły do przyjęcia ciężkich warunków niemieckich. Posłuszeństwo w stosunku do Rady Regencyjnej, która w liście swym zaleca unikanie ostrego konfliktu oraz chęć zaoszczędzenia życia ludzkiego, uniknięcia rozlewu krwi—to główne motywy, które skłoniły generała do podpisania umowy. W głębokim milczeniu, przerywanym niekiedy szmatywnym szlochem, wysłuchali żołnierze tego przemówienia. Płakał i sam mówca. Wielkie kołisko..... słuchaczów, na komendę dowódców rozstawiło się znowu w równe szeregi, żołnierze przy dźwiękach orkiestry rozeszli się do koszar.”

W środę nad ranem, 22 maja, w twierdzy Bobrujskiej odebrał sobie życie wystrzałem rewolwerowym porucznik I-go korpusu polskiego Antoni Przemysław Gielniewski. Z kartki pozostawionej do wiadomości o przyczynie śmierci. Słowa s.p. Gielniewskiego obliczali jak błyskawica po koszarach, czyniąc wstrząsające wrażenie.

Oba pisma polskie w Bobrujsku „Placówka” i „Żołnierz Polski” nawoły-

wwały jednocześnie do zachowania powagi i porządku.

„Niech nas Bóg zachowa — wzywa „Placówka” — by ci, co noszą mundury polskie, byli sprawcami grabieży i gwałtów! Czuwać nad tem musi każdy żołnierz polski. W Waszych rękach jest honor imienia polskiego, honor wojska polskiego! A przytem pamiętać należy, że czyni niegodnie i niekierowne ze strony poszczególnych żołnierzy naszych mogłyby doprowadzić do znacznego obniżenia warunków, jakim musiał się poddać I. korpus. Byłoby smutne nad wszelki wyraz, gdyby obca siła przychodziła tu w roli czynnika, przywracającego ład i porządek, pogwałcony przez zbrodnicze czyny żołnierzy polskich. Wierzymy mocno, że do takiej hańby nie dojdzie.”

„Placówka” z 29 maja zawiesiła swoje wydawnictwo. Zegnając się z czytelnikami, wyjaśniła, że wobec likwidowania się korpusu odpadała zadania, które stawiała sobie „Placówka” na gruncie Bobrujska.

Jak wiadomo, dziennik ten zaczął wychodzić w Mińsku, od paru zaś miesięcy wychodził w Bobrujsku. Redaktorem był Antoni Sadzewicz, wydawcą K. Próchnik.

Druga lista strat II-go Korpusu w bitwie pod Kaniowem

„Przegląd Polski” z 1 czerwca zamieszcza drugą listę strat II-go korpusu: Zabici: Antoni Zajackowski—sierż. 14 pp. Ranni oficerowie: Chojnowski Leon, Burian Franciszek, Baczkowski Michał, Lerszewski Michał, Słazewski Feliks, Kutkiewicz Józef, Gawrylkiewicz Franciszek. Podoficerowie szeregowi: Jodłowski Marcin, Witkowski Jan, Oleśiewicz Franciszek, Sobol Ludwik, Sokolski Aleksander, Hagiel Władysław, Rusak Jan, Leszczyński Józef, Żalski Leon, Czarniecki Mieczysław, Kuźniarski Kazimierz, Regielecki Stefan, Nowicki Mieczysław, Iwanowski Konstanty.

O tron litewski.

O jednego z książąt Rzeszy. — List p. Erzbergera. — Republika „Sachsische Volkszeitung”. — Czy Litwa się gozi?

LWÓW.

Nie ulega już wątpliwości, że wszystkie prawnicze i centrowe obozy niemieckie pragną widzieć na „tronie” litewskim jednego z książąt Rzeszy. Podczas jednak, gdy część zwolenników tego planu występuje za księciem saskim, drudzy chcą osadzić księcia Urach z rodziny wietnberskiej (nie jest to książę obecnie panujący).

Posel Erzberger wystosował do redakcji „Kölnische Volkszeitung” list otwarty, w którym nazywa unię sasko-litewską niedorzecznością. Litwa nie może być rządzona wedle saskiej recepty. Jak kraj katolicki, chce mieć władcę katolickiego, przedewszystkiem zaś władcę ten musi być stałe w kraju osiadłym. Ze wszystkich tych względów uznaje za najodpowiedniejszego kandydata księcia Uracha.

List ten wywołał replikę ze strony centrowców saskich, którzy w „Sachsische Volkszeitung” stwierdzają, że w razie uni personalnej litewsko-saskiej nie byłoby mowy o rządzeniu kraju wedle saskiej recepty, lub przez rząd saski, za raczej rządy w kraju sprawować będzie władza przy pomocy litewskiego rządu i litewskiego parlamentu. Król saski jest również wład-

cą katolikiem, kwestya zaś czy on sam, czy przez namiestnika rządzić będzie nie jest sprawą doniosłej wagi. W Saksonii i na Litwie uważają unię sasko-litewską za drogę możliwą do pomyślnego załatwienia sprawy.

Omawiając spór ten, pisze „Berliner Tagblatt”, że pominięto w nim sprawę najważniejszą, to jest kwestyę, czy Litwa na związek taki z Saksonią się godzi. Walki dynastyczne i ambicje poszczególnych państw uważa za mało znaczące. Wypowiada wreszcie nadzieję, że sejm Rzeszy będzie miał możność przed ostateczną decyzją wypowiedzieć swe zdanie.

Dymisy p. Jołtuchowskiego.

„Przegląd Polski” z 4 czerwca donosi:

Komisarz Chełmszczyzny, Podlasia i zach. Wołynia z ramienia Rady Centralnej p. Skoropis-Jołtuchowski, który w tych dniach przybył do Kijowa dla złożenia sprawozdania rządowi, został zawiedziony przez p. Woronowicza, że ma się sunąć z zajmowanego stanowiska i wszelkie sprawy swego komisariatu oddać wyznaczonemu na swe miejsce starszemu. P. Jołtuchowski jest wybitnym członkiem partii ukr. s. r. i podczas wojny pozostał w Berlinie w roli przedstawiciela związku wyzwolenia Ukrainy.

Ten sam dziennik z 1 czerwca donosi:

Ukraiński ministerium wyznał, że twierdziło projekt utworzenia duchownego kolegium Chełmskiego, jako organu tymczasowego, któremu powierzone ma być kierownictwo życiem kościelnym na Chełmszczyźnie i w innych miejscowościach ewakuowanych. Arystybusz Eulogiusz wzięł owo kolegium pod swoją „opiekę”.

W dniu 31 maja b. r. odejżdżała z Białej ze stacyi w Bielsku, Rada szkolna krajowa po czteroletnim pobycie w Białej. Szkoły polskie pragnęły władzę szkolną pozbędą na kolei. Naczelnicj stacyi oświadczył jednak, że takiej ilości dzieci nie może wpuszczać na dworzec.

Wówczas dyrektę szkół postanowił pójść z młodzieżą poza stacyę w pola i tam na drodze polnej, prowadzącej wzdłuż toru, ustawić się i rzucić ostatnie okrzyki pożegnania.

Z pola bitew.

Pod Reims trwa walka dalej, ale nie ma już tego znaczenia, jak to było jeszcze przed dwoma dniami.

Rozgrywną się potyczki lokalne, niezwykle zażarte i krwawe, gdzie najlepsze wojska stają naprzeciw siebie, oko w oko.

Francuzi rzucili do obrony miasta pulki Senegalczyków, na pół dziekie i niezwykle okrutne.

Są to najgorsze oddziały cudzoziemskie, jakimi rozporządza Francya.

Generałny sztab niemiecki przynajmniej murzynskim wojskom wielkie mistwo i wytrwanie, wyrażając się dobitnie: „Senegalczyki biją się jak lwy”. Podobna walka pierwsza w okolicy miasta Soissons, pierś o pierś, nieublaganie na noże.

Zapasy te przypominają najkrwawsze epizody z średniowiecznych bojów, gdzie pardonu nieznano i życia nie szczędzą. Po chwilkowem zatrzymaniu się niemieckiej ofensywy, zamieszkołom jest entente wściami z frontu włoskiego, gdzie zdaniem koalicyjnych generałów, dla dziek należy się spodziewać natarcia wojsk austriackich. Wymieniają już nawet miejscowość, obok której nastąpi uderzenie.

Dwa są w tym kierunku przypuszczenia, nawzajem się spierające. Nad Pławą, czy w Tyrolu.

Z ROSYI.

Aresztowanie Howajskiego.

„Dziennik Kijowski” z 1 czerwca donosi wedle „Nowosti Dnia”, że profesor historii, znany autor podręczników szkolnych, howajski, został aresztowany i znajduje się w szpitalu więziennym. Howajskiego aresztowano skutkiem denuncyacji jego własnej kucharki, według danych za „kontrowersy”, według drugich za przechowywanie zapasów. Zresztą rezyzya w mieszkaniu profesora pozostała bezowocna.

Reprezentant Rosyi w Wiedniu.

„Zmiana Truda” donosi, iż rząd rad delegatów został urzędowo powiadomiony przez austriackiego ministra spraw zagranicznych o uznaniu przez Austro-Węry nominacyi Kamieniewa przedstawicielem Rosyi w Wiedniu. Jednocześnie baron Burian zakomunikował rządowi rad delegatów, iż Austrya zwróciła się z urzędowym zapytaniem do rządu fińskiego w sprawie zwłoki w uwolnieniu Kamieniewa.

Wojna.

Komunikat austriacki.

WIEDEN, 10 czerwca. Urzędowo donosi:

Nieprzyjacielskie natarcia kolo Casposie i na kilku miejscach weneckiego frontu górskiego zostało odparty jak w dniach poprzednich.

Jedną z naszych eskadr bombowych uzyskała w ataku na włoskie place lotnicze w Treviso i Monte Belluno liczne celne ugodzenia.

Ogień, jaki nieprzyjaciel od dłuższego czasu skierowuje na miejscowości le-

Potrzeba 40000 tysięcy złotych na
numer hipoteki na
dużą nieruchomość w Dąbrowie na przystępny
procent. Oferty z podaniem warunków proszę
składać w Administracji „Gazety Polskiej” pod
B. A. 1955-1-3.

Porządek dzienny obejmował następujące punkty: 1) Zagajenie Zgromadzenia, 2) wybór prezydium, 3) odczytanie protokołu z poprzedniego Zgromadzenia i 4) wniosek Zarządu: a) powiększenie liczby członków Zarządu do 12 osób, b) przewodniczący koł są członkami Zarządu c) zatwierdzenie i przyjęcie uzupełnionej regulaminu dla Zarządu Związku, 5) wybór Władz Związku: a) wybór 3 członków Zarządu, b) wybór członków Komisji Rewizyjnej, c) wybór członków Komisji

Pożar w Żalawcach. Na każdym kroku daje się odczuć brak organizacji szczególniej wśród ludności wiejskiej. Nowym przykładem posłużyć może pożar, jaki przed parą dniami miał miejsce we wsi Żalawcach, w gminie Turbin. Ogień, który wybuchł z niewiadomej przyczyny, dzięki silnemu wiatrowi, w mgnieniu oka objął cały szereg domostw i zabudowań gospodarczych.

Porządek dzienny obejmował następujące punkty: 1) Zagajenie Zgromadzenia, 2) wybór prezydium, 3) odczytanie protokołu z poprzedniego Zgromadzenia i 4) wniosek Zarządu: a) powiększenie liczby członków Zarządu do 12 osób, b) przewodniczący koł są członkami Zarządu c) zatwierdzenie i przyjęcie uzupełnionej regulaminu dla Zarządu Związku, 5) wybór Władz Związku: a) wybór 3 członków Zarządu, b) wybór członków Komisji Rewizyjnej, c) wybór członków Komisji